H - 1172 Budapest, Cinkotai út 26. ■ Levélcím: 1656 Budapest, Pf. 112.
Telefon:+36-1-253-1590 ■ Fax: +36-1-257-3314
www.evmzrt.hu

BIZTONSÁGI ADATLAP

A biztonsági adatlap kiadásának dátuma: 2002. szeptember 25.
Felülvizsgálva: 2009. december 11.

1. A KEVERÉK ÉS A VÁLLALAT AZONOSÍTÁSA**

A keverék neve: **Ultra Univerzál általános ipari mosópor**

A keverék felhasználása: Mosó-, mosó-csavaró és csőmosógépekben széles hőmérséklettartományban, (40-90 ^{0}C) pamut, pamut-poliészter, len és viszkóz textíliák ipari körülmények között történő mosására alkalmas fékezett habzású, alkálikus mosópor. Erősen vagy speciálisan szennyezett textíliák mosásánál mosáserősítő, kiegészítő használatát javasoljuk.

A gyártó és forgalmazó cég neve: **EVM Zrt.**
Cím: H-1172 Budapest Cinkotai út 26.
Telefon: +36-1-253-15-90
Telefax: +36-1-257-33-14
Biztonsági adatlapért felelős: reach@evmzrt.hu
web-oldal: www.evmzrt.hu

Sürgősségi telefon: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSz)
Cím: 1096 Budapest Nagyvárad tér 2.
Telefon: +36-80-201-199 (éjjel-nappal)
+36-1-476-64-64 (éjjel-nappal)

2. A VESZÉLYEK AZONOSÍTÁSA**

A többszörösen módosított 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet értelmében nem veszélyes keverék.

A keverék veszélyjele: --

A keverékre vonatkozó R mondatok: --

Egészségre és környezetre gyakorolt hatások:
A termék zsíroldó hatása miatt a kezet kiszáríthatja. A termék a szemet, a nyálkahártyát és a bőrt irritálhatja.

3. ÖSSZETÉTEL/AZ ALKOTÓRÉSZEKRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓ**

A keverék felületaktív anyagokat, foszfátot, optikai fehérítőt és adalékanyagokat tartalmaz.

Veszélyes összetevők:

megnevezés	koncentráció	CAS szám	EINECS szám	Veszélyjel	R mondatok
Nátrium-karbonát	≤ 40,0 %	497-19-8	207-838-8	Xi	R 36
Nátrium-tripolifoszfát	< 30,0 %	7758-29-4	231-838-7	Xi	R 36/37/38
Zsíralkohol etoxilátum keverék	5,0 - 15,0 %	68131-39-5	500-195-7	Xn, N	R 22-41-50
Dodecilbenzolszulfon-sav nátrium só	< 5,0 %	25155-30-0	246-680-4	Xn	R 22-37/38 R 41

A táblázatban megadott veszélyes összetevők expozíciós határértékkel nem rendelkeznek.
A táblázatban felsorolt veszélyes összetevők R mondatai: lásd 16. pont.

4. ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK**

Általános információk: Baleset vagy rosszullét esetén forduljunk orvoshoz, ha lehetséges a keverék címkéjét vagy biztonsági adatlapját mutassuk meg.

Belégzés: Az expozíció forrását szüntessük meg, ha lehetséges. A sérültet friss levegőre kell vinni. Szoros ruhadarabjait (nyakkendő, öv) lazítsuk meg. Panasz esetén forduljunk orvoshoz. Elsősegély: friss levegő.

Bőrrel való érintkezés: Az elszennyeződött ruhadarabokat és a lábbeli el kell távolítani, az érintett testrészeket bő vízzel alaposan le kell mosni. Használjunk bőrvédő krémet.

Szembe kerülés esetén: A kontaktlencsét távolítsuk el, ha könnyen lehetséges. A szemet 10-15 percig bő vízzel kell öblíteni a szemhéjszélek széthúzása közben, és a szemgolyó egyidejű mozgatásával. Szemsérülés esetén orvosi ellátás szükséges. Tünetek: vörösesség, fájdalom.

Lenyelés: A sérült szájüregét bő vízzel mossuk ki, és itassunk vele 0,5 liter vizet. Hánytatni tilos. A keverékben levő felületaktív anyag tartalom miatt hab képződhet, ami fulladást okozhat. Nagyobb mennyiség lenyelése vagy panasz esetén forduljunk orvoshoz.

5. TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK**

Alkalmazható tűzoltószerek: Vízpermet, szén-dioxid (CO_2), tűzoltópor, tűzoltóhab.

Nem alkalmazható tűzoltószerek: Nem ismert.

Különleges veszélyek: Nagy tűz esetén felszabaduló füst és egyéb égéstermékek (szénmonoxid, szén-dioxid, kén-oxidok).

Speciális védőeszköz tűzoltóknak: Nagy tűz esetén levegőtől független légzőkészülék és hő ellen védőöltözet.

Egyéb: Az oltásnál használt oltóanyag csatornába, felszíni és talajvízbe való bekerülését akadályozzuk meg.

6. INTÉZKEDÉSEK BALESET ESETÉN**

Személyi óvintézkedések: Kerüljük a szemmel, nyálkahártyával való érintkezést. A kiszóródott keverék a padozat síkosságát okozhatja, viseljünk gumicsizmát, védőkesztyűt. Zárt helyiség esetén megfelelő szellőztetésről- a porzás miatt- gondoskodjunk.

Környezetvédelmi óvintézkedések: Kerüljük el a talajvízbe és folyóvízbe, a talajba vagy a környezetbe kerülést. Nagy mennyiségű tömény keverék csatornába élő-, felszíni-, talaj-, és hulladékvízbe, talajba jutása esetén értesíteni kell a helyi hatóságot.

Szennyezésmentesítés: A szabadba jutott keverék nem gyúlékony. A kiszóródott keveréket össze kell söpörni, ha szükséges először enyhén nedvesítse, a porzás elkerülése végett. Össze kell gyűjteni felcímkézett, zárható, jelölt tárolótartályba, és veszélyes hulladékként kell kezelni. Kerülni kell a csatornahálózatba, felszíni- és talajvízbe jutást. Véletlenszerű kiszóródás és felszíni vizekbe kerülés esetén a keveréket hígítani kell nagy mennyiségű vízzel.

7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS**

Kezelés: Használat közben az evés, ivás és a dohányzás nem javasolt. Használat után a termék csomagolását zárjuk vissza és mossunk kezet.
Környezetvédelem: Kerüljük a környezet túlzott szennyeződését. Kerüljük a nagyfokú környezeti terhelést.
Tárolás: Jól zárva, fagymentes, hűvös, száraz helyen, eredeti csomagolásban tartandó. Elzárva és gyermekek számára hozzáférhetetlen helyen tartandó. Sérült vagy túlérzékeny bőrűeknek védőkesztyű viselése ajánlott. Szembe kerülés esetén a szemet bő vízzel azonnal mossuk ki és forduljunk orvoshoz.
Különleges felhasználások: Fontos információk és útmutatások a biztonsági adatlapon, a címkén vagy a gyártó honlapján találhatóak: www.evmzrt.hu

8. EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE/EGYÉNI VÉDELEM**

A munkavégzés feltételei: A keverék szembe, szervezetbe kerülését el kell kerülni. Biztosítsunk a dolgozóknak a keverék tulajdonságainak megismerését, és a környezet védelmét. Tartsuk be a személyi higiéniai előírásokat, a keverék használata közben az evés, ivás és a dohányzás nem javasolt. Evés előtt és használat után mossunk kezet meleg szappanos vízzel.
Légzésvédelem: Rendeltetésszerű használat során nem szükséges.
Szemvédelem: Rendeltetésszerű használat során nem szükséges.
Kézvédelem: Nem szükséges. Sérült vagy túlérzékeny bőrűek számára gumikesztyű használata javasolt.
Bőrvédelem: Tartsuk be a normál higiéniai előírásokat. Az érintett bőrfelületet munkavégzés után mossuk le, bőrvédő krém használata ajánlott.
A megadott veszélyes összetevők AK és CK értékei a 25/2000 (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet szerint nem szabályozott.

9. FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK**

Külső:	Por
Szín:	Fehér
Illat:	Illatmentes
pH (1-os % oldatban):	max. 11,0
Halmazsűrűség, g/l:	650 – 900
Foszfát tartalom (P_2O_5-ban), %:	min. 12,0
Szappan tartalom, %:	min. 3,0
Olvadáspont:	Nem értelmezhető
Forráspont:	Nem értelmezhető
Lobbanáspont:	Nem értelmezhető
Gyulladási hőmérséklet, ºC:	Nem értelmezhető
Öngyulladás:	A keverék nem hajlamos öngyulladásra
Robbanásveszély:	A keverék nem hajlamos robbanásra
Oldhatóság/ keverhetőség vízben:	Oldódik
Oldhatóság szerves oldószerekben:	--
Habzás (R-M módszer), mm:	max. 50

10. STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉPESSÉG**

Bomlás:	Az előírt tárolási feltételek mellett stabil.
Kerülendő anyagok:	Savakkal, savas keverékekkel reagálhat gáz fejlődése közben.
Veszélyes bomlástermékek:	Szénmonoxid (CO), szén-dioxid (CO_2), kén-oxidok (SO_x)

Az EVM Zrt. a Bip, a Caola, a Komfort, az Ultra és a WU2 márkatermékek gyártója

H - 1172 Budapest, Cinkotai út 26. ■ Levélcím: 1656 Budapest, Pf. 112.
Telefon:+36-1-253-1590 ■ Fax: +36-1-257-3314
www.evmzrt.hu

11. TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK**

A keverékre vonatkozó toxikológiai információk:

Belélegezve:	A nyálkahártyát izgathatja, helyi irritáció a légutakban lehetséges.
Bőrre jutva:	A termék zsíroldó hatása miatt a kezet kiszáríthatja.
Szembe jutva:	Irritáló hatású lehet.
Szájon keresztül:	Irritáció, émelygés, hányinger lehetséges.
Szenzibilizáló hatás:	Nem ismert.

A felsoroltakon kívül egyéb toxikus hatás sem zárható ki.

Toxikológiai adatok az alapanyagra vonatkozóan:

Nátrium-karbonát: Akut toxicitás LD_{50} (patkány, orális): 4090 mg/kg. LC_{50} (inhalációs, patkány): 2,3 mg/l/2 óra. Szem: súlyos szemirritációt okozhat. Bőr: súlyos bőrirritációt okozhat. Erősen nedvszívó az anyag, ezért izzadt, vizes bőrfelületen a pora is okozhat égési sérülést. Belélegezve: légúti nyálkahártya irritációt, köhögést, nehéz légzést okozhat. Lenyelve: súlyos irritáció léphet fel.

Nátrium-tripolifoszfát: A száraz por- mint minden idegen test- egyeseknél irritációt okozhat. Hosszantartó bőrrel való érintkezés esetén a bőr kiszáradását vagy kirepedezését okozhatja.

Akut toxicitás: D_{50} (patkány, orális): 5400 mg/kg, LD_{50} (nyúl, dermális) > 7940 mg/kg, Irritáló hatás: szemirritáció (nyúl): 3,3/110,0: enyhén irritáló. Bőrirritáció (nyúl, 24 óra expozíció): 0-0/8,0; nem irritáló. Nem jegyeztek fel születési rendellenességet, reprodukciógátló képességet és általában nem okozott genetikai elváltozást a különböző standard vizsgálatok során.

Zsíralkohol etoxilátum keverék: akut toxicitás: LD_{50} (patkány, orális) > 200-2000 mg/kg (szakirodalmi adat). LD_{50} (patkány, dermális) > 2000 mg/kg (szakirodalmi adat). Irritáció: bőr (nyúl): nem irritatív (szakirodalmi adat). Szem (nyúl): súlyos szemkárosodás veszélye (szakirodalmi adat). Szenzibilizáció (guineai malac): nem szenzibilizáló.

12. ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK**

A keverék felületaktív anyagot tartalmaz. Kerüljük el nagy mennyiségben a felszíni- és talajvizekbe, csatornába jutást. Kritikus veszélyek nem ismertek.

Ökotoxikológiai adatok az alapanyagra vonatkozóan:

***Nátrium*-karbonát:** haltoxicitás: LC_{50} (Lepomis machrochitus): 300 mg/l/96 óra. EC_{50} (Daphnia Magna): 265 mg/l/48 óra. Algatoxicitás: EC_{50} (Nitszcheria lineáris): 242 mg/l/5 nap. Biológiai hatás: a káros hatást elsősorban a pH eltolódás okozza. Nagy mennyiségben élő- és talajvízbe, közcsatornába juttatni tilos. Szakszerű kezelés és felhasználás esetén környezeti problémák nem várhatók.

Nátrium-tripolifoszfát: Gerinctelen állatok: EC_{50} (Daphnia magna) > 1000 mg/i/48 óra; gyakorlatilag nem mérgező.

***Dodecilbenzol-szulfonsav nátrium só*:** LC_{50} (hal): 1-5 mg/l/96 óra, EC_{50} (Daphnia): 15 mg/l/48 óra, EC_{50} (alga): 10-300 mg/l/72 óra.

Mobilitás: --

Perzisztencia és lebonthatóság: A felületaktív anyagok biológiailag lebonthatóak.

***Bioakkumulációs képesség*:** --

Egyéb káros hatások: Nem ismert.

13. ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK**

Tilos a terméket, annak fel nem használt maradékát, a termékkel szennyezett csomagolóburkolatát élő vízbe, közcsatornába és talajba juttatni. A felhasználás során keletkezett szennyvíz minőségének élővízbe, felszíni vízbe bocsátása esetén a 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendeletben, és a 220/2004. (VII. 21.) Kormány rendeletben foglaltaknak kell megfelelnie.

Javasolt ártalmatlanítási eljárások: Kis mennyiségű termék kiszóródása esetén a megadott útmutatás alapján járjunk el (lásd 6. pont). Ha szükséges, a maradékot mossuk el nagy mennyiségű vízzel a csatornahálózatba. Nagy mennyiségű termék kiömlése esetén a megjelölt hulladékot adjuk át az erre specializálódott, illetékes cégnek és a helyi ill. nemzeti szabályozás alapján járjunk el. A felhasznált abszorbens veszélyes hulladéknak minősül, ártalmatlanításkor veszélyes hulladékként kezeljük.

Az EVM Zrt. a Bip, a Caola, a Komfort, az Ultra és a WU2 márkatermékek gyártója

A keverék maradékai veszélyes hulladéknak minősülnek. Kezelésére a 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet és a 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet előírásai az irányadók.

A keverékre és a csomagolóanyagra vonatkozó EWC kódok:

A keverék maradványaira vonatkozó EWC kód:

07 05 13* veszélyes anyagokat tartalmazó szilárd hulladékok

A keverék maradványát tartalmazó csomagolóanyagra:

15 01 10* veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladékok

14. SZÁLLÍTÁSI INFORMÁCIÓK

Nem tartozik az ADR hatálya alá.

15. SZABÁLYOZÁSI INFORMÁCIÓK**

A termék nem veszélyes.

A keverék veszélyjele: --
A keverékre vonatkozó R mondatok: --
A keverékre vonatkozó S mondatok: --

Érvényes jogszabályok:

1992. évi XXII. törvény
1993. évi XCIII. törvény
1995. évi LIII. törvény
2000. évi XXV. törvény
2000. évi XLIII. törvény
220/2004. (VII. 21.) Kormány rendelet
98/2001. (VI. 15.) Kormány rendelet
28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet
16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet
44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet
25/2000 (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet
2/2002 (II. 7.) SzCsM rendelet
648/2004 EK rendelet
1907/2006 EK rendelet

16. EGYÉB INFORMÁCIÓK**

A megadott veszélyjelek és R mondatok jelen biztonsági adatlap 3. pontjában felsorolt komponensekre vonatkozik.

Veszélyjelek az alapanyagokra:

Xn	Ártalmas
Xi	Irritatív
N	Környezeti veszély

R mondatok az alapanyagokra:

R 22	Lenyelve ártalmas
R 36	Szemizgató hatású
R 36/37/38	Szem- és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat
R 37/38	Bőrizgató hatású, izgatja a légutakat
R 41	Súlyos szemkárosodást okozhat
R 50	Nagyon mérgező a vízi szervezetekre

Javasolt felhasználási korlátozások:

Az 1. pontban megadott felhasználási terület csak a legjellemzőbbeket tartalmazza. Speciális felhasználási területen való alkalmazás a felhasználó felelőssége. Ebben az esetben a felhasználó az egyedüli felelős a helyi és nemzeti szabályozásokhoz, előírásokhoz való alkalmazásért.

H - 1172 Budapest, Cinkotai út 26. ■ Levélcím: 1656 Budapest, Pf. 112.
Telefon:+36-1-253-1590 ■ Fax: +36-1-257-3314
www.evmzrt.hu

A biztonsági adatlapot a legjobb tudásunk szerint, az alapanyaggyártók biztonsági adatlapjai és irodalmi adatok alapján állítottuk össze. A közölt adatok tájékoztató jellegűek. Az érvényben lévő előírások és rendelkezések betartása a felhasználó kötelessége.